

Alguns Vermes, (Hirudínea i Polychæta) del litoral català

per

JOSEP MALUQUER

Procedents de les recol·leccions del darrer istiu, he reunit una col·leccioneta de cucs marins que tinc el gust de presentar a l'INSTITUCIÓ. Encara que es tracta d'espècies bastant conegudes, crec convenient publicar-les ja que és tan poc el treball fet fins ara a Espanya en aquest tipus animal. Nombrosa com és la literatura científica respecte an ell, poquíssimes són les dades que a Catalunya es refereixen, tenint únicament coneixement de les publicacions següents:

1870. Graells.—Exploración científica del Departamento marítimo de Ferrol, Madrid.

Serpula vermicularis Linné.—Barcelona.

1895. Pruvot, G.—Distribution générale des invertébrés dans la région de Banyuls, in: *Archives de Zool. Expér. et Gén.*, París, t. III, 3me Série (1):

Sclerocheilus minutus Gr.—Badia de Roses.

Amphitrite cirrata O. F. Müller.—Badia de Roses.

Polycirrus aurantiacus Gr.—Badia de Roses.

Spirographis spallanzanii Viviani.—Badia de Roses.

Potamilla reniformis (O. F. Müller).—Badia de Roses.

Serpula vermicularis L. (S. philippi).—Badia de Roses.

Pomatoceros triqueter (Linné).—Badia de Roses.

Protula tubularia (Montagu).—Badia de Roses.

1901. Pruvot, G.—Le ROLAND et sa première croisière par la côte de Catalogne, en juillet-août 1900, in: *Archiv. Zool. Expér. et Gén.*, París, t. IX, 3.me Série:

Chaetopterus variopedatus (Renier).—Costa de Girona.

Sabella pavanina Sav.—Costes de Girona.

Filograna implexa (Berkeley) —Costes de Girona.

(1) Admes: *Thelepus renouardi*, *Acholoe astericola*, *Serpula infundibulum*, *Trypanosyllis zebra*, *Ophiodromus vittatus*, *Eunice vittata*, *Carinella polymorphac*.

1915. Maluquer, Josep.—Excursió oceanogràfica en la costa de l'Empurdà, in: *Bull. Inst. Cat. Hist. Nat.*, vol. XV, pàg. 87.

Sabella longibranchiata Qtf.

Spirorbis pagenstecheri Qtf.

Serpula gervaisi Qtf.

Terebella prudens Cuv.

En la badia de Roses, L'Escala i Llansà.

1916. Maluquer, Josep.—Treballs oceanogràfics en la costa de l'Empurdà in: *Anuari de la Junta de Ciènc. Nat.* de Barcelona, vol. I, pàg. 240:

Aphrodite echinus Qtf. — L'Escala.

Nematoneis unicornis Gr. — Llansà, Roses.

Lumbriconereis grubiana Clap. — Llansà.

— *latreilli* And. & Edw. — L'Escala.

Nereis cultrifera Gr. — L'Escala, Roses, Llansà.

Nephtys scolopendroides D. Ch. — Empúries.

Arenicola marina Mmgr. — L'Escala, Empúries.

Terebella lapidaria v. Mrzllr. — L'Escala, Roses.

Sabella longibranchiata Qtf — L'Escala.

Spirographis spallanzani Viv. — L'Escala, Roses.

Serpula gervaisi Qtf. — Llansà

Spirorbis pagenstecheri Qtf. — Llansà.

1917. Rioja, E.—Datos para el conocimiento de los Anélidos poliuetos del Cantábrico, in: *Trabajos del Museo Nacional de Ciencias Nat.*, Madrid, Série Zool., núm. 29.

Esmenta els citats per Graells, Pruvot i Maluquer, amb les correccions següents:

Arenicola marina Mmgr. = *A. marina* L.

Terebella lapidaria Mrzllr. = *T. lapidaria* L.

Sabella longibranchiata Qtf. = *Sabella pavonina* Sav.

1917. Maluquer, Josep., Organització i increment de la secció oceanogràfica, in: *Anuari Junta Cièn. Nat.*, Barcelona, vol. II, pàg. 221:

Aphrodite aculeata Linné. — Cadaquès

Els darrerament recollits, revisats pel distingit i jove especialista del Museu Nacional de Ciències Naturals, Dr. Enric Rioja, són els següents, seguint la ordenació de J. V. Carus, Prodomus Faunæ Mediterraneæ, Stuttgart, 1885.

HIRUDINEA

Fam. ICHTHYOBDPELLIDÆ Hesse & van Ben.

1. **Pontobdella muricata** (Linné).SIN.: *Hirudo muricata* L.; *Albione muricata* Sav., *Pontobdella spinulosa* Leach; *P. muricata* Risso.

Tres exemplars de Barcelona.

Un exemplar de dimensions bastant més grosses, procedent de Blanes.

CHÆTOPODA

Fam. APHRODITIDÆ Gr.

2. **Aphrodite aculeata** Linné.SIN.: *Halithea aculeata* + *H. aurata* Risso; *Aphrodite sericea* Aud.

Un exemplar jove procedent de Blanes.

3. **Hermione hystrix** (Sav.).SIN.: *Halithea hystrix* Sav.; *Aphrodite hystrix* Aud. & Edw.; *A. mediterranea* O. Costa.

Un exemplar de Blanes.

4. **Harmothoë extenuata** (Gr.).SIN.: *Polynoe extenuata* Gr.; *P. cirrata* O. F. Müller; *P. longisetis* Gr.; *Lagisca ehlersi* Mligr.; *Lagisca extenuata* v. Mrzllr.

Dos exemplars. L'Escala.

Fam. EUNICEA Gr.

5. **Eunice harrasi** (Aud. & Qtf.).SIN.: *Leodice punctata* Risso.

Dos exemplars. Blanes.

6. **Eunice torquata** Qtf.SIN.: *Eunice fasciata* Risso; *E. laurillardii* Qtf; *E. claparedii* Qtf.; *E. harrasii* Gr.

Tres exemplars. Blanes.

7. **Lumbriconereis latreilli** Qff.SIN.: *Lumbriconereis nardonis* Gr.

Sis exemplars de l'Estany de la Illa, Prat de Llobregat.

Fam. LICORIDEA Sav.

8. **Perenereis cultrifera** (Gr.).SIN.: *Nereis cultrifera* Gr.

Un exemplar. L'Escala.

Fam. GLYCEREA Gr.

9. **Glycera siphostoma** D. Ch.SIN.: *Glycera convoluta* Kfstn.

Quatre exemplars de L'Escala.

Fam. OPHELIACEA Gr.

10. **Ophelia radiata** (D. Ch.).SIN.: *Lumbricus radiatus* D. Ch.; *Neomeris urophylla* O. Costa; *Ophelia neapolitana* Qff.; *O. radiata* Clpde.

Nombrosos exemplars del Masnou. Enterrats en l'arena.

Tres exemplars de Blanes.

Tres exemplars de Barcelona.

Fam. SPIODEA Gr.

11. **Nerine cirratulus** (D. Ch.).SIN.: *Lumbricus cirratulus* D. Ch.; *Cirratulus lamarchii* D. Ch.; *Nerine cirratulus* Clpde.

Cinc exemplars de Barcelona.

Fam. SYLLIDEA Gr.

12. **Trypanosyllis zebra** Gr.SIN.: *Syllis zebra* Gr.; *Trypanosyllis krohnii* Clpde.; *T. zebra* v. Mrzllr.

Quatre exemplars de L'Escala.

Fam. TERESELLACEA Gr.

13. **Polymnia nebulosa** (Mont.).

SIN.: *Terebella nebulosa* Mont.; *T. debilis* Mlmgr.; *Polymnia nebulosa* v. Mrzllr.

Tres exemplars de l'Escala.

Fam. SERPULACEA Burmstr.

14. **Serpula vermicularis** Phil.

SIN.: *Serpula philippii* Mörch.?.; *S. interrupta* Qtf.?

Un exemplar entortolligat en una *Balanophyllia*. L'Escala

15. **Vermiliopsis infundibulum** (Ren.).

SIN.: *Terebella infundibulum* Ren.; *Sabella infundibulum* D. Ch ; *Myxicola infundibulum* Johnst.

Un exemplar de l'Escala.

16. **Protula tubularia** (Mont.).

SIN.: *Serpula tubularia* Mont.; *Protula rudolphi* Risso; *Protula tubularia* v. Mrzllr.

Tres exemplars. Blanes.

Tots els exemplars esmentats formen part de les col·leccions de estudi del MUSEU DE CIENCIES NATURALS de Barcelona, junt amb altres interessants procedents de excursions i trameses anteriors.

Barcelona, 15 gener 1918.